

NOTISER

Science 86 nedlagd

Den utomordentliga amerikanska populärvetenskapliga tidskriften Science 86 lades ner i juli förra året.

Kraftigt minskade annonsintäkter gjorde att utgivaren, The American Association for the Advancement of Science, inte längre kunde bära kostnaderna. En prenumerantstock över miljonerna räckte inte för att rädda tidningen.

I maj i år drog man igång ett projekt för att dela ut osålda överex som klassuppsättningar i amerikanska skolor. Gensvaret blev enormt: amerikanska skolbudgetar tycks vara lika snåla som svenska. Hade det gjorts tidigare hade man säkert på sikt kunnat få såväl fler prenumeranter som annonser. Nu var det försent.

Sju årgångar blev det. AAAS har hela tiden drivit tidningen utan vinstsyfte. Fram till förra året gick tidningen jämt upp. Men ökade kostnader och färre annonser knäckte alltså det mest ambitiösa populärvetenskapliga tidningsprojekt jag känner till.

Under sin korta historia lyckades tidningen med vad ingen gjort förut: att två år i rad, 1982 och 1983, vinna det prestigefyllda National Magazine Award for General Excellence - dvs bästa tidning alla kategorier. 1986 fick man ytterligare en utmärkelse för "outstanding articles in the public interest".

Detta år gick i stället det stora priset till konkurrenten Discover, som ägs av Time, Inc.

Discover fick vid nedläggningen överta Science 86 prenumerantstock.

Discover har tidigare varit lite "billigare", men har på senaste året stramat upp sig

ordentligt - vilket naturligtvis priset intygar.

AAAS går in i den tidigare konkurrenten som "intressent" utan ekonomiskt ansvar. På detta sätt vill man uppfylla sina åtaganden och fortsätta sina strävanden att "minska avståndet mellan forskaren och medborgaren".

JS

Osynskt

Det tycks vara så och så med många mediers och fjärrskådares talanger.

Fjärrskådaren Erry Lidman i Luleå kunde inte se i sina kort att han skulle drabbas av eftertaxering. 140 000 kronor plus straffskatt ville skattmasen ha av honom.

Judith Halmers, fd praktiserande medium, har stämt ett sjukhus i Philadelphia på två miljoner dollar. Hon hävdar att hon förlorat sin synskhet efter en överreaktion mot kontrastvätska i samband med en röntgenundersökning för tio år sedan. Inte nog med att hon har förlorat 50 000 dollar om året på att inte kunna förutsäga folks framtid - hade hon haft förmågan kvar hade hennes son inte behövt dö i en trafikolycka 1980, anser hon.

Varför hon inte förutsåg hur hon själv skulle drabbas av sittsjukhusbesök torde bli en fråga som domstolen får grunna på.

(Källor: UNT 27/3 86, TT)

God anledning

"P g a sjukdom utförsäljes homeopatiska preparat. Bra pris vid snabb affär."
(Radannons i Västerbottenskuriren, återgiven i Läkartidningen)

Dold rasism

I tidningen Discover maj 1986 skriver den amerikanske biologen, geologen och vetenskaps-historikern **Stephen Jay Gould** om människans ursprung i Afrika - och om varför så många människor, trots övertygande bevis, fortfarande hoppas att det ska visa sig att människan i själva verket uppstod i Asien.

"Jag blir omväxlande road och irriterad över hur fast förankrad förhoppningen att människans urhem låg i Asien är i det allmänna medvetandet. Få frågor återkommer lika ofta i breven från lekmän som denna: Varför inte i Asien i alla fall?"

"Denna envishet får mig att ställa en motfråga: Varför är Asien så lockande? Varför klamrar så många människor sig fast vid ett hopp som motsägs av så goda bevis?"

Ett av skälen är enligt Gould "vaga och till stor del omedvetna rester av rasistiska argument som klassade tropikerna som en hemort för lättja och degenera-tion."

"Jag anklagar ingen läsare för medveten eller ens dold rasism" fortsätter Gould. "Vår kulturs rasistiska traditioner ligger så djupt att rester, om än diffusa och svårgripbara, finns kvar även hos dem som kämpat hårt för att komma över sina fördomar.

Jag skulle kunna illustrera detta genom en historia om mig själv. Min vän och kollega, paleontologen **Björn Kurtén**, har skrivit "Den svarta tigern", en utmärkt roman om mötet mellan Cro-Magnon- och Neanderthal-människor i Europa för ca 35.000 år sedan.

Han beskriver de infödda, 'primitiva' neanderthalarna som vita, och de "avancerade" erövrarna cro-magnon som svarta.

Jag kände mig oerhört ertappad, eftersom jag - undermedvetet - alltid föreställt mig neanderthalarna som mörka och

cro-magnon som ljusa. Men jag insåg att Kurténs gissning var troligare. Människor anpassade till kyla tenderar att vara ljushylta. Neanderthalarna var en europeisk ras av Homo Sapiens, medan cro-magnon kan ha migrerat från varmare klimat.

Därefter var jag tvungen att fråga mig varför jag undermedvetet värjt mig för den troligare hypotesen. Svaret kunde bara vara en rudimentär rasism - generande nog hade jag satt likhetstecken mellan primitiv och mörk, mellan avancerad och ljus."

Hårdsmält medicin

Robert Schindele, stenbrotts-ägare i Västtyskland, framställde stenmjöl för gödsling av försurad skog. Så kom han en dag på tanken att vad som var bra för träden kanske var bra för honom själv. Han provade ett par skedar sten om dagen - och se, allt blev bättre. Till och med potensen.

Nu kan den hälsointresserade allmänheten köpa finmalen sten i tvåkilosförpackningar, och priset har gått upp 1500 procent - till 30 kronor.

Det finns inga kliniska tester av medlet (som kallas Superbio-min), och Schindele är inte heller intresserad av att få det provat. Han vägrar också att uttala sig i pressen.

Stenmjölet består av migmatit och amfibolit: kemiskt sett innehåller det kvarts, aluminiumoxid och kaliumoxid. Läkare tror inte människans tarm alls kan ta upp mineralerna, utom mjöligan små mängder spårelement.

I Österrike överväger myndigheterna att förbjuda medlet, eftersom det enligt förpackningen rekommenderas även till kroniskt sjuka. Detta är olagligt.

(Källa: UNT, aug 1986)